

BÀI • Học hát : Bài *Khúc ca bốn mùa*

6 • Tập đọc nhạc : TĐN số 7

• Âm nhạc thường thức :

Vài nét về âm nhạc thiếu nhi Việt Nam

TIẾN BƯỚC DƯỚI QUÂN KÌ

Nhạc và lời : DOÃN NHO

HÒ KÉO PHÁO

(Trích)

Nhạc và lời : HOÀNG VÂN

TIẾT 22

- **Học hát bài :** *Khúc ca bốn mùa*
- **Bài đọc thêm :** Tiếng sáo Việt Nam

I - MỤC TIÊU

- Các em học một bài hát nhịp $\frac{3}{8}$ để thấy được tính chất nhịp nhàng uyển chuyển của loại nhịp này.
- Qua nội dung bài hát cho các em thấy được mối liên quan mật thiết giữa con người với thiên nhiên, với thời tiết, sự điều hòa của mưa nắng làm cho cuộc sống của muôn loài được tồn tại và sinh sôi phát triển.
- HS biết cách nhấn vào phách mạnh khi hát bài nhịp $\frac{3}{8}$ và tập ngân dài đủ 3 phách.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Đệm đàn và hát bài *Khúc ca bốn mùa*.
- Nhạc cụ quen dùng, băng nhạc.
- Tham khảo một vài bài hát về “mưa nắng” như : *Tia nắng, hạt mưa* (lớp 6), *Xinh xinh hạt nắng, Hạt mưa mùa xuân, Bốn mùa cùng em, Hạt nắng sân trường* ...

Tư liệu về tác giả bài hát :

Nguyễn Hải tên thật là Nguyễn Văn Hải, sinh ngày 15-1-1958 ở Quảng Bình. Hiện ông làm việc ở Thành phố Hồ Chí Minh. Nhạc sĩ Nguyễn Hải có những ca khúc như : *Từng hạt mưa ru, Suối nguồn yêu thương, Lời ru của phố* ... và một số ca khúc thiếu nhi khác.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY - HỌC

1. Giới thiệu bài hát

- Nội dung bài hát và tác giả.
- Cho HS nghe một vài bài hát khác viết về đề tài “mưa, nắng, bốn mùa và tùng

mùa” (hát trích đoạn).

2. Trình bày bài hát (GV trình diễn hoặc cho nghe băng).

- Tập thở và luyện mẫu âm (1 - 2 phút).
- Đọc lời ca (1 - 2 HS đọc).
- Dạy hát từng câu ngắn.

Phân tích hình thức bài hát (phần này để GV tham khảo).

Bài *Khúc ca bốn mùa* viết theo hình thức 2 đoạn đơn.

Đoạn a : Giọng Son trưởng, gồm 17 nhịp chia thành 2 câu nhạc. Câu 1 : từ đầu đến nhịp thứ 8, câu 2 từ nhịp ^{Đoạn a} thứ 9 đến hết nhịp thứ 17.

Đoạn b : Thay đổi âm hình tiết tấu, bắt đầu từ nhịp thứ 18.

Đoạn b gồm 3 câu :

Câu 1 : Gồm 8 nhịp (^{Đoạn b} từ nhịp 18 đến nhịp thứ 25).

Câu 2 : Từ nhịp 26 đến nhịp 33.

Câu 3 : Từ nhịp 34 đến hết bài.

Sơ đồ hình thức bài hát :

Câu 1 : 8 nhịp

Câu 2 : 9 nhịp

Câu 1 : 8 nhịp

Câu 2 : 8 nhịp

Câu 3 : 9 nhịp

Chú ý : Đoạn b được mở rộng so với đoạn a vì câu thứ 3 được phát triển, mở rộng từ câu 2.

* Nhận xét : Toàn bản nhạc có cấu trúc mạch lạc, rõ ràng. Đoạn a và đoạn b tạo ra sự tương phản nhẹ nhàng. Sự phát triển âm nhạc toàn bài hợp lý, chặt chẽ.

- Trong quá trình dạy hát, GV cho HS nhận xét để tìm ra những nét nhạc gần giống nhau (câu trong đoạn a, câu trong đoạn b) rồi GV đàn lại các giai điệu đó giúp các em cảm nhận được sự phát triển nối tiếp của các nét nhạc và mối liên hệ của các câu nhạc với nhau.

- Trong bài hát, nốt nhạc đầu tiên thuộc phách thứ 3 của nhịp $\frac{3}{8}$ (đây là nhịp lẩy đà). Khi đánh nhịp hoặc gõ phách đậm, phách mạnh sẽ rơi vào tiếng “nắng” trong câu hát “Hạt nắng, hạt nắng cho mẹ ra đồng ...”

- Vừa hát vừa gõ đậm theo nhịp $\frac{3}{8}$:

Hơi nhanh

Có cơn mưa nào lạ thế Thoáng mưa rồi tạnh ngay Em về nhà hỏi

Phách mạnh : gõ xuống bàn.

Hai phách nhẹ : 2 bàn tay vỗ nhẹ vào nhau.

- Luyện tập bài hát theo nhóm và cá nhân.

- Vừa hát vừa kết hợp tập đánh nhịp $\frac{3}{8}$ (phách)

Tư liệu tham khảo

Mưa rơi cho cây tốt tươi búp chen
 lá trên cành. Rừng đẹp trăm hoa rung
 rinh theo gió. Bướm tung cánh bay vờn ...

MƯA BÓNG MÂY

(Trích)

Nhạc và lời : TÔ ĐÔNG HẢI

MƯA RƠI

Dân ca Xá (Tây Bắc)